N°. 102.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- Nieuws- en Advertentie-Blad.

Maandag den 25 Mei 1831.

Door de Uitgaaf van dit extra nummer zijn er geen Dinsdagsche Couranten verschenen.

NEDERLANDEN.

Haag, den 22sten Mei.

Heden nacht circa half twaalf ure is Z. K. H. Prins *Frederik* binnen deze stad terug gekomen en heden morgen ten tien ure van hier naar 's Gravenhage vertrokken.

— Het gisteren door ons aangekondigde 22ste protocol van de Londensche conferentie is van den volgenden inhoud:

De gemagtigden der vijf groote mogendheden hebben zich vereenigd, ten einde de besluiten te beramen, die, de vervulling der, in de protocollen van den 20sten en 27sten Januarij 1831 ontwikkelde oogmerken, verhaastende, het best kunnen bevorderen, om, tusschen België en Holland, dien duurzamen vrede tot stand te brengen, welke het doel der zorgen van de vijf hoven en van hunne volstandige pogingen uitmaken.

De hoofdstoffen van zulk eenen wenschelijken uitslag niet kunnende vinden dan in de *grondslagen*, *bestemd om de scheiding tusschen België en Holland daar te stellen*, grondslagen, gevoegd bij het protocol van den 27sten Januarij 1831, en tot welke Z. M. de Koning der Nederlanden ten vollen is toegetreden, zijn de gevolmagtigden overeen gekomen, dat hunne commissaris te Brussel last zou bekomen, om, zonder het minste verwijl, opgemelde grondslagen ten het Belgisch gouvernement mede te deelen, hetzelve de voordeelen te doen gevoelen, die zij België aanbieden en hetzelve die aan te raden.

Is daarenboven door de gevolmagtigden besloten, dat hunne commissaris de aandacht van het belgisch gouvernement zou vestigen op het wezenlijk onderscheid tusschen de voormelde grondslagen wegens de schikkingen aangaande het territoir, welke voor fundamenteel worden gehouden, en die onherroepelijk zijn, en die betrekkelijk de verdeeling der schuld en den handel op de belgische kolonien, welke eene eenvoudige reeks van *voorstellen* uitmaken; dat, betrekkelijk de schuld, lord *Ponsonby* het belgisch gouvernement zou onder het oog brengen, dat indien een gedeelte der schuld van het Koningrijk der Nederlanden op het Groot-Hertogdom Luxemburg drukte, deze last noodwendig ook heden, in eene juiste evenredigheid, op dat Groot-Hertogdom moet blijven drukken, en voor zoo veel den last van België verligten; dat eindelijk, indien het belgische gouvernement tot de hier voren vermelde grondslagen toetrad, de gevolgen dier toetreding zouden moeten zijn:

De spoedige aftogt van alle de belgische troepen, die zich in het Groot-Hertogdom Luxemburg mogten bevinden.

Het volstrekt ophouden van alle bemoeijing van den kant der belgische regering in de zaken van dat land.

Het onmiddelijk zenden van commissarissen demarcateurs en van commissarissen liquidateurs naar 's Gravenhage.

De onderhandeling der vorige te Brussel begonnen onderhandelingen heeft niettemin de gevolmagtigden genoodzaakt om ook in overweging te nemen het geval, *waarin de grondslagen, bestemd, om de scheiding tusschen België en Holland daar te stellen*, door het belgisch gouvernement mogten worden verworpen, of wanneer gezegd gouvernement in deszelfs vroegere zucht tot oorlog en veroveringen mogt volharden.

Ter voorziening in die gevallen hebben de gevolmagtigden besloten, dadelijk het belgisch gouvernement te doen verklaren:

1°. dat de schikkingen, *fundamentelen* genaamd en welke begrepen zijn in de negen eerste artikelen van gezegde grondslagen, in de oogen der vijf mogendheden, ten gevolge der protocollen van den 20sten Januarij en 19den Februarij 1831, onherroepelijke schikkingen zijn;

2°. dat, naar luid van § 2 van het protocol van den 19den Februarij, de onafhankelijkheid van België door de mogendheden niet erkend worden, dan op de voorwaarden en binnen de grenzen, welke uit het protocol van den 20sten Januarij voortvloeijen;

3°. dat, indien de voorstellen, welke lord *Ponsonby* bij het tegenwoordig protocol gelast is te doen, niet mogten worden aangenomen, alle betrekkingen tusschen de vijf mogendheden en de belgische regering dadelijk zullen ophouden, en dat lord *Ponsonby* dadelijk Brussel zal verlaten; zoo ook, dat de belgische gezant, welke zich te Parijs bevindt, verzocht zal worden, om zonder verwijl te vertrekken;

4°. dat, ingeval van verwerping der hier boven vermelde voorstellen, indien de in hunne bezittingen door het belgisch gouvernement beschadigde mogendheden de noodige maatregelen mogten nemen, om hun wettig gezag te doen eerbiedigen of te herstellen in alle de hun toebehoorende landen, welke buiten het neutraal verklaard belgisch grondgebied liggen, de vijf mogendheden, naar luid van § 6. van het protocol van den 19den Februarij, niets anders zouden vermogen dan het regt van die mogendheden krachtens hetwelk die maatregelen genomen zouden worden, verdedigen, en

5°. dat, in hetzelfde geval, alle ondernemingen der belgische regering of derzelver troepen tegen het grondgebied, dat, bij het protocol van den 20sten Januarij, Hollandsch verklaard is en alle krenking van den wapenstilstand, zoo als dezelve bij het protocol van den 17den November 1830 en den brief van het protocol gouvernement van België in dato den 21sten [illegible] jaars, welke bij het protocol n°. 9. gevoegd is, [illegible] schouwd zullen worden als daden van vijandelijkheid tegen de vijf mogendheden, en, als zoodanig, van alle die maatregelen [illegible] volgd worden, welke zij, met gemeen overleg, de geschiktste zullen oordeelen tot handhaving van de integriteit der bedreigde staten en ter vervulling der oogmerken, die zij in het fundamenteel protocol van den 20sten Januarij 1831 gecousigneerd hebben.

(getekend) Esterhazy, Wessenberg, Talleyrand, Palmerston, Bülow, Leven, Matuewitz.

Citadel Antwerpen den 20 Mei 1831.

De Luitenant-generaal Baron *Chassé* heeft uitgevaardigd de navolgende

DAGORDER.

Voor Zijner Majesteits zeemagt op de Oosterschelde, het garnizoen van alle wapenen op het citadel van Antwerpen, het Vlaamsche hoofd en ondenhoorige forten.

KRIJGSBROEDERS!

Het was mij ten hoogste aangenaam, ulieden bij mijne inspecteurs van den 2den en 3den November des zestigen jaars, mijne bijzondere tevredenheid te kunnen betuigen over uwen [illegible] trouw door u aan den dag gelegd.

Ik heb uw gedrag gedurende den geheelen winter [illegible] en bij allen een zoodanigen geest ontdekt, welke [illegible] militair kenschetst.

In het gevecht van den 15den dezer, heeve[illegible] selven, heb ik bij ulieden dat *brandend verlangen* [illegible] om den vijand van nabij te zien, hetwelk mij voorspelde (indien de wapenstilstand gebroken wordt) van de *overwinning* verzekert.

Ook in alle uwe werkzaamheden [illegible] gij, *bijzonder* deze laatste dagen, den uitersten goede wil aan den dag gelegd en mijn volkomen vertrouwen verworven.

Vaart dus voort, mijne krijgsbroeders! laat *moed*, *trouw* en *gehoorzaamheid* immer uwe geleiders zijn, Oud-Nederland heeft het oog op u gevestigd, en ik durf u verzekeren, dat, wanneer bij eenen vijandelijken aanval, elk uwer zijnen pligt betracht, een *onsterfelijke roem* uw deel zal zijn, welke zekerlijk, na afloop der zaken, door Koning en Vaderland, op eene luisterrijke wijze beloond zal worden.

De fuselier Hendrik van Leuven, van de 10e afdeeling Infanterie, heeft zich, voorleden zondag, met het afrukken en verscheuren

van een vaandel, hetwelk door den vijand geplant was, bijzonder onderscheiden, en ik betuig aan denzelven mijne volkomen tevredenheid.

De Luitenant-generaal, kommanderende de citadel en Zijner Majesteits zeemagt op de Schelde voor Antwerpen.

(Get.) Baron Chassé.

Voor eensluidend afschrift, de Luitenant-kolonel, chef van den staf, de Bonn.

De Parijsche papieren, loopende tot den 15den dezer, hebben niets meldenswaardigs aangebragt. De fondsen stonden ter beurze van gisteren, de 5 pCt. op kontant 91, 30, op tijd 90, 50; de 5 pCt. 65, 40 kontant en 66, 60 op tijd.

BELGIË

Brussel, den 19den April.

Het nationaal congres is, gelijk, reeds eenigen tijd geleden, aangekondigd was, gisteren geopend. De zalen waren opgepropt vol volk. Daar waren 190 leden tegenwoordig.

De vergadering tot het verkiezen van eenen president zullende overgaan, zoo stond de oud-president, de heer *de Gerlache*, de fauteuil aan den heer *Destouvelles* af, die den uitslag van de verkiezing bij wijze van ballotage mededeelde, zijnde als volgt: de heer *de Gerlache* heeft 86 stemmen bekomen; de heer *Gendebien* 35, de heer *de Robaem* 2 en de heer *Destouvelles* insgelijks 2.

De heer *de Gerlache*, de fauteuil weder aanvaard hebbende, deed de volgende aanspraak:

Mijn heeren!

» Voor de derde maal geroepen zijnde tot de eer, om deze doorluchtige vergadering te presideren, ondervond ik op nieuw de behoefte, om de welwillendheid mijner waardige en mijmpatente ambtgenooten in te roepen. Slechts aan vooringenomenheid en aan eene soort van achting voor uwe eigen daden mag ik uwe volharding bij uwe eerste keuze toeschrijven, terwijl er zich in den loop der vorige zitting zoo veel vaderlandsliefde en bekwaamheid ontwikkeld heeft. Het gewigtige der omstandigheden vermeerdert, ik beken het, nog mijne vreesachtigheid; ik bemin mijn land te zeer, dan dat ik niet met deszelfs toekomst bevangen zou zijn. Gij hebt begonnen met hetzelve de liberaalste constitutie te geven die er ooit bestaan heeft; gij waart bedacht, om dit groote werk te volvoeren door instellingen, welke de weldaden er van moesten verzekeren tegen de noodzakelijkheid om het loon van dezen spoedig, door de keuze van een opperhoofd, te vestigen, plaatsing alle gemoederen vervuld en bezig gehouden heeft. Indien wij zoo gelukkig zijn, mijne heeren, van ons spoedig en definitievelijk te constituëren dan zal niemand, onzer de opofferingen, die dit voor zijn land gedaan heeft, beklagen; en indien er volharding en nieuwe opofferingen noodig zijn, om niet eensklaps de vrucht eener lange verwachting te verliezen, dan zult gij uwe vertegenwoordigden dit nieuw bewijs van wijsheid en moed insgelijks geven. Doch indien alle hoop, bij welke men ons tot dit oogenblik gehouden heeft, verijdeld, dan zult gij, met kalmte en standvastigheid, zoodanige partij kiezen als uwe waardigheid, de eer en het belang der natie bestuurt. Deder uwer zal bewijzen, dat hij bereid is, om zich voor het vaderland op te offeren, maar ook dat hij het vaderland met een opinien veel minder aan hartstogten wil opgeofferd hebben. Daar alleen is pligt; daar ook ligt den roem en de ware volksliefde, welke niemand geven of ontnemen kan. Maar vergeet, ik smeek het u, niet, hetgeen gij reeds voor het land gedaan hebt, niet vergeten heeft van u den charter gekomen, dat geene logen maar eene wezenlijkheid is. Ja, wij willen vrij zijn, maar geenszins op de wijze van Duitschland, bij welke noch vrijheid, noch verlichting, noch algemeene regtvaardigheid bestaat dan voor de partij die de regering ondersteunt. Besluit daaruit, dat België geen gedeelte van eenig ander land kan worden zonder zich zelve ijselijk te vermoorden. Maar, mijne heeren, het is, om het doel te bereiken, niet genoeg, reeds wij te zijne ook de wet moet geëerbiedigd worden en de regering krachtig wezen. Gij zult derhalve dat gouvernement, hetwelk u zijn aanzijn verschuldigd is, en geen goed kan doen, indien zijn gezag niet geëerbiedigd wordt, met al uw vermogen ondersteunen. Eendragt heeft ons gemaakt wat wij zijn, tweedragt alleen kan ons doen ten onder gaan; al wie tracht tweedragt onder ons te verwekken is, ik verzeker het u, mijne heeren, geen Belg. Gij zult deze weinige woorden vergeven, die met de oppermagt niets gemeens heeft en het regt, om dezelve te gispen als het eerste onzer voorregten beschouwt, maar die tevens van oordeel is, dat de hevigheid der uitdrukkingen niet de maat van hem, die men aanvalt, maar van de waarheid moet wezen. Alle zuivere en edele gemoederen

(1) Waarschijnlijk staat het hier ondergaande uit *l'Emancipation*.

zullen mij begrijpen. De natie en geheel Europa hebben het oog op ons gevestigd, wij hebben ons van veel onlangs uitgespogen laster, zoo van binnen van als buiten, te wreken. Gij zult met daden, meer nog dan met woorden, antwoorden, mijne waarde ambtgenooten. Wij hebben meer dan ooit noodig, elkander te verstaan, zoo met ons, als met het gouvernement en met de natie."

De heer *Van Lain* XIIII, een der secretarissen, las daarop eenen brief van den heer *d'Hane de Steenhuyze*, minister van oorlog, daarbij het congres aankondigende, dat hij den Regent zijne demissie verzocht, maar tevens gemeend heeft, zijn bestuur nederleggende, verantwoording te moeten doen wegens de maatregelen, die hij, in het hem toebetrouwde departement, heeft goedgeoordeeld te moeten nemen; hij levert daartoe een omstandig rapport aan het congres in, en verklaart, dat, indien eenige leden inlichtingen van hem begeerden, hij volkomen bereid is, die te geven. Het rapport van den gewezen minister zal gedrukt en rondgedeeld worden.

De minister van buitenlandsche zaken (*Leheau*) heeft het woord. Na gezegd te hebben, dat hij zijne maatschappij geloofsbelijdenis niet meer af te leggen had, en eenige algemeene gezegden over de constitutionele gouvernementen te hebben geuit, vervolgt hij:

Op den 4den april zeide ik u, dat men twee orden van zaken gelijkelijk moest laten voortgaan: de onderhandelingen en de krijgstoerustingen.

Wat aangaat de onderhandelingen, uit den aard mijner functien heb ik gedacht, dat men moest volharden om aan de conferentie te London geen ander karakter dan dat van bemiddeling toe te kennen; dat men moest afzien van alle uitsluitende staatkunde, en in den loop der onderhandelingen geen onzijdig stelsel troffen. Dat wij onze onpartijdigheid en de onschendbaarheid van ons grondgebied moesten eischen, steunende op de algemeene belangen van Europa. Dat wij, ook met andere landen, als Frankrijk en Engeland, officiele of gedienstige (*officieux*) betrekkingen moesten aanknoopen, en eene regtstreeksche onderhandeling met Holland beproeven. Eindelijk ons met naspooringen betreffende de keuze van eenen Koning bezig houden.

Ik zeide, dat de rol der diplomatie kort, zeer kort moest zijn; dat zij snel de reeks van onderhandelingen moest doorloopen. Ik voegde er bij, dat zoo het gouvernement, dat plan volgende, gunstige uitkomsten, overeenstemmende met de wenschen des lands en de nationale waardigheid verkreeg, er geen ander middel van oplossing dan de oorlog overbleef.

Ik stelde derhalve de hervatting der vijandelijkheden niet voor als op handen, maar als afhankelijk zijnde van den uitslag der laatste onderhandelingen.

Ben ik aan het plan mijner gedragingen getrouw gebleven? Hebben mijne handelingen aan mijne beloften beantwoord?

Heb ik ten aanzien der Londensche conferentie de edele en vaste houding blijven behouden, door het comité diplomatique en mijn voorganger aangenomen?

Heb ik aan België, te midden van Europa, de houding doen aannemen, welke aan een volk past, hetwelk slechts zich zelven verbeiboort, hetwelk geene andere pligten ten aanzien der vreemde mogenheden te vervullen heeft dan zijne onafhankelijkheid te handhaven?

Heb ik officiele of officieuse betrekkingen met andere landen dan met Frankrijk of Engeland aangeknoopt, of getracht aan te knoopen?

Heb ik regtstreeksche onderhandelingen met Holland begonnen?

Heb ik, door het nemen van waarden in mijn naam, gezocht het congres in staat te stellen, het land definitievelijk te constituëren door de keuze van eenen Koning?

Ziedaar de algemeene vragen, tot welke elk uwer gerechtigd is. Ik zal dezelve trachten te beantwoorden, door het geheel der onderhandelingen voor te stellen.

In de zitting van den 4den April zeide ik, dat, sedert de bekendmaking aan het gouvernement van het protocol van den 17den Februarij, betrekkelijk de insluiting van de hertogen *de Nemours* en *de Beaufremberg*, de conferentie te Londen ons niets meer aangekondigd had. Wij zijn sedert en tot heden in denzelfden toestand gebleven.

Het eenige officiele stuk, het ministerie geworden, sedert dezelfde portefeuille mij toevertrouwd is, is de toetreding van het fransch kabinet tot het protocol van den 20sten Januarij. Gij allen weet het, Mijn heeren! dat protocol ontzegt aan België Luxemburg en een gedeelte van Limburg.

In de zitting van den 7den April had ik de eer, U te berigten, dat onze gevolmagtigde minister bij het kabinet van Parijs mij bericht gezonden had, dat hij van den graaf *Sebastiani* het mondeling berigt (*avis verbal*) ontvangen had, dat Frankrijk tot dit protocol toegetreden was.

Ik deelde u eenen brief van *de Han* eene officiele kennisgeving dezer toetreding te zenden.

Ik zal deze ter uwer kennisse brengen. Zij is ons gezonden ten gevolge der nota's, welke ik den heer *Le Hon* belast had, aan het fransche kabinet bekend te maken. Wij zullen u die beide nota's mededeelen.

Zie hier het antwoord van den generaal *Sebastiani*. (*Plaatsgerieve dezer ons slechts den* hoofdzakelijken inhoud *dezes briefs overnemen, welke hierop nederkomt:*) dat het fransche gouvernement tot het protocol van den 20sten Januarij is toegetreden en het in het belang van *België* oordeelt, dat zulks even zoo door de Belgen worde aangenomen, als den grondslag hunner onafhankelijkheid bevestigende en voor België het genot van alle de regten uit hare stelling voortvloeijende, waarborgende).

De kennis dezer toetreding deed het gouvernement verhaasten in de uitvoering van die maatregelen, welke het vastgesteld had ten einde Luxemburg in staat van verdediging te stellen, en waarin niets verzuimd is.

Het zoude eene dwaling zijn, te gelooven, dat er geene betrekking hoegenaamd ook, meer tusschen de Londensche conferentie en het Belgisch gouvernement bestond. Wij leven steeds onder het gezag der wapenschorsing, en, ter uitvoering van de daaraan verbondene voorwaarden, zijn wij verpligt tot de conferentie toevlugt te nemen, als zijnde bemiddelaresse tusschen ons en Holland. De stand van zaken zal niet ophouden dan op den dag eener geheele schikking of der hervatting van de vijandelijkheden. — Ik heb de conferentie steeds met de inbreuken op den wapenstilstand bekend gehouden.

(Hier treedt de minister in sommige omschrijvingen, betreffende de vaart op de Maas en den Rijn enz., en raakt eindelijk het kiesche onderwerp, betreffende het hoofd van den Staat aan. Ten aanzien van dit laatste zegt hij woordelijk (ongefeer):

Het verblijf van den hertog *van Aerschot* te Londen, zonder vernedering, niet langer gerekt kunnende worden, heb ik zijne terugroeping onderteekend, tenzelfden tijd, dat onze kommissarissen naar Londen vertrokken, om de gezindheid van den Prins *Leopold van Saxen-Coburg* te polsen, in het geval, dat de vrije keuze van het Congres goed zou vinden, dezen Vorst op den troon van België te roepen.

Zal men zich over zulk een maatregel verwonderen? Maar men vergeet, dat men, door zulk een maatregel, het Congres eene vermaarde misrekening ten tijde der benoeming van den hertog *de Nemours* zoude hebben bespaard.

Zal men ons het verwijt doen, dat wij ons tot eenen uitlandschen Vorst gewend hebben? Maar vergeet men, dat de hertog *de Nemours* in hetzelfde geval was en dat de meerderheid van het Congres zich tegen eenen inlandschen Vorst verklaard heeft?

Indien ik een oogenblik gedacht had, dat de Prins van *Saxen-Coburg* niet tot koning der Belgen had kunnen verkoren worden, dan met de zuivere aanneming des protocols van den 20sten Januarij zoude ik dit ontwerp hebben opgegeven.

(Hier volgen eenige inlichtingen over de aanleiding tot de onderhandelingen, besluitende met het gezegde: dat het belgisch gouvernement of de vijandelijkheden moest hervatten of eene combinatie beproeven, welke de mogendheden zou kunnen doen besluiten om op het protocol van 20 Januarij terug te komen. Het is dan ook uit dat oogpunt, dat de minister het kandidaatschap van prins *Leopold* beschouwt, welk denkbeeld hij verder ontwikkelt, doch omtrent welks uitslag hij nog niets kan mededeelen.

Na een beroep op het krachtvol protesteren tegen de protocollen, en de verzekering, dat België geene regering van vreemden, zelfs niet van Frankrijk wil, besluit de minister zijne rede aldus:)

Dat is het, wat men aan Europa moet doen verstaan. Ik weet niet of ik daarin gelaagd ben; maar in alle gevallen waren zes weken niet te veel om eene, sinds zoo maanden, als waarheid gevestigde dwaling te vernietigen en, bijaldien, na den vreemde mogendheden eene oplossing, die alle belangen bevredigt, te hebben aangeboden, mijne bedoelingen nogmaals miskend werden, en men volhardde met ons onaannemelijke voorwaarden op te dringen, alvorens een beroep op de kiezers te doen, zullen wij voor de publieke opinie geheel gerigtvaardigd zijn. Nog eenige weinige dagen maar en het congres zal, hoop ik, op eene stellige wijze den uitslag der laatste onderhandelingen kennen; doch hoedanig die uitslag ook zij, zal het land weten, dat het gouvernement, in den loop der onderhandelingen, niets opgeofferd heeft, zich getrouw te toonen aan zijne plichten, en naauwgezet ten aanzien der nationale eer.

De lezing van deze redevoering is met eene diepe stilte aangehoord. (*Dit is, men zal de livrij kalme houding van het geheele Congres tot nog toe* (zeg Mertens).) Men verlangt het drukken en uitdeelen dezes rapports.

De aanwezige van sommige leden, die hunne verwondering betuigen, dat in het rapport geene melding gemaakt worde van de bij den prins *van Saksen-Coburg* aangevangen onderhandelingen, antwoordde de heer *Lebeau*, dat, daar de zending te Londen geheel officieus en confidentieel was, zulks geene stof tot een rapport kan opleveren. Hij verklaarde echter, het congres, in comité-generaal, alle wenschelijke inlichtingen te zullen geven.

Waarop de vergadering scheidde en besloot, op vrijdag comité-generaal te zullen houden.

— *Le Belge* zegt, dat het zeker schijnt, dat de heer *van de Weijer* in het nieuw te organiseren ministerie zal komen, maar dat hij (Belge), in dat geval, hoezeer zijne ondanks, genoodzaakt wezen zou, om zich tegen die keuze te verzetten, terwijl dezelve bij het publiek gansch niet gunstig door ontvangen worden.

Van den 20sten mei.

De zitting van het congres van gisteren is vrij onstichtig geweest. Eerstelijk zijn, nadat er eenige petitien gelezen waren, door den minister van justitie, ingediend drie ontwerpen van wet, een op de drukpers, een op de jurij en een derde over de organisatie van een gedeelte der zeeridderlijke magt. De heer *Ernst*, minister van binnenlandsche zaken, verklaarde, dat het ontwerp van wet, houdende het toekennen van nationale belooningen aan hen, die op de dagen van September gestreden hebben, morgen of overmorgen zou worden ingediend.

De heer *de Robaulx* verzocht den (laatstgenoemden) minister een rapport, gelijk aan dat van den heer *Lebeau* in de vorige zitting; ook de minister van oorlog zeide hij had een dergelijk rapport ingeleverd, dat onder de leden rondgedeeld was. De minister van binnenlandsche zaken verschoonde zich echter daarvan, zeggende, dat zijn departement een zeer groot aantal zaken omvatte, die hij langen tijd en veel arbeid zou moeten besteden, om een rapport der vergadering te kunnen voorleggen. Na eenige woordenwisselingen, tusschen welke de heer *van de Weijer* eenige vragen wierp, die, gelijk hij zeide, niet uit eenig vijandig inzigt tegen den minister, maar enkel uit het belang des lands voortkwamen, werd er van alle kanten geroepen, dat zulk een rapport niet noodig was. De heer *van de Weyer* zou echter den ministers enige vragen schriftelijk voorstellen, welke de heer *Sauvage* dan ook schriftelijk zou beantwoorden.

Hierna diende laatstgemelde minister een conceptbesluit over de organisatie der stedelijke regeringen in, welke aanleiding tot vrij wat discussien opleverde.

De minister van financien diende een ontwerp van belasting op het zout in, hetwelk dit maal tot geene aanmerkingen aanleiding gaf, maar naauwlijks had de minister uitgesproken of hem werd gevraagd, wanneer hij voornemens was, het budget in te dienen. Het echter eenigzins ingenomen antwoord van den minister wijdt daarop neder, dat hij er nog niet gedaan was.

Nu gaf de vraag van den heer *Osy*, of de Hollanders, op aanzegging van de heeren *Bekkard* en *Annez de Zuylen*, het fort Sint-Laurens ontruimd of overgegeven hadden, tot hevige discussien aanleiding, in welke de aanschouwers op de tribune zich zoodanig mengden, dat de president onderscheiden malen genoodzaakt was, het volk te dreigen, dat hij de tribunes zou doen ontruimen.

Bij deze discussien zeide de heer *d'Hanis van Cannaert*, dat, indien men den arbeid van de werken te Antwerpen staakte, zulks dan wel degelijk bij eene dagorder aan de troepen moest worden bekend gemaakt; » daar loopen zoo vele geruchten van verraad in het leger, » zeide hij, » dat men zorgvuldig moet zijn, om dezelve geen nieuwe voedsel te geven. Ook is de drift onzer volontairen zoo groot, dat zij, indien er niet spoedig explicatien gegeven worden, zich op de lunettes zullen werpen, en zoodoende wij onwillekeurig terstond den oorlog met Holland zullen hebben.

De heer *de Brouckere* antwoordde, dat daarin van hoogerhand voorzien was (*Zie hier onder*).

Dit van hoogerhand verwekte vrij wat woordenwisseling, gedurende welke de heer *de Robaulx* zich uitliet, dat eenmaal de Hollanders niet dadelijk alle de grieven van België hersteldden, de werken te Antwerpen niet alleen niet gestaakt behoorden te worden, maar dat men terstond de vijandelijkheden moest beginnen en op Maastricht marcheren.

De heer *Devaux* sprak als volgt: » Ik wraak het, mijne heeren, wie hen den oorlog verlangen op het oogenblik, dat onze zaken staan geschikt te worden door een overleg, waardoor het van België voor altoos bezist moet worden. Men leze de Hollandsche nieuwspapieren en zal daarin zien, in welken staat van gramschap Holland tegen de groote mogendheden is. Weet, sedert enige dagen houden de mogendheden zich meer aan het verlaten Holland; zoo dat het hoogst onvoorzigtig zou zijn, thans nu wij aan eene gelukkige ontknoping gekomen zijn, den oorlog te provoceren."

De vergadering eindigde met de beloften, dat aan de oorzaken van het staken der werken te Antwerpen, de grootste publiciteit zou worden gegeven.

Heden ziet alhier het licht, de volgende

DAGORDEN

aan de in de provincie Antwerpen gestationneerde troepen.

Soldaten!

Een onvoorziene aanval der voorposten van de Citadel, had dwangmaatregelen noodzakelijk gemaakt.

Thans nu de kommandant der Citadel zich verbindt, om de werken aan de Lunette St. Laurens te doen staken, en aldaar slechts eene eenvoudige policie-wacht te laten, moeten wij ook van onzen kant onze aangegane verbintenissen eerbiedigen.

Ik zal niet dulden, gij kunt mij gerust gelooven, dat onze vijanden, in het geringst onze nationale eer krenken; ik weet hoezeer ik op uwen moed, hun die te doen eerbiedigen, rekenen kan. Maar ook deze eer gebiedt, dat wij den oorlog eerlijk voeren, en dat wij de overeenkomsten naleven tot de regelmatige hervatting der vijandelijkheden toe. Uit naam dan van dat gevoel, dat u evenzeer als mij bezielt, noodig ik, ja des noods gelast ik u, de gestrengste krijgstucht in acht te nemen en de bevelen van uwe niet mijne meerderen onbeloonde chefs strikteljk te gehoorzamen.

De regent (get.) SURLET DE CHOKIER

(gecontrasigneerd) *De minister van financien.*

DE BROUCKERE

Van den 21sten Mei.

In het geheim comité, dat gisteren is gehouden, zijn waarschijnlijk gewigtige mededeelingen van lord *Ponsonby* gedaan (*luidthien ten gevolge van het 22sten protocol; zie hier boven*); maar de leden van het congres houden alles, wat daarin voorgevallen is, zeer geheim. *l' Emancipation* zegt deswegens:

„Volgens hetgeen in de zitting van den 19den besloten was, hebben alle de leden van het congres zich gisteren naar de gewone vergaderplaats begeven, om er een comité generaal te houden. Ten half een ure was de vergadering zeer talrijk; maar wat er is gezegd of is gedaan is?... Wij zouden het kunnen navertellen, maar een stilzwijgen, *van hoogerhand* gekomen, heeft aan allen, die tegenwoordig waren, stilzwijgen opgelegd. Zij hebben het beloofd en zullen woord houden. Ook wij zullen de belofte der verschoonheid houden. De zitting heeft tot twaalf uren over vijf ure geduurd. Eenige volkshoopen wachtten met ongeduld aan de poort van het Paleis. Maar sommige vertegenwoordigers traden ieder afzonderlijk naar buiten, en ontvlugtten zelfs hunne schaduw, uit vrees van hunne belofte van geheimhouding te schenden; ook beantwoordde niemand hunnen eenige der te menigvuldige vragen, die hen van alle kanten gedaan werden. Het *Journal d' Anvers* echter schijnt achter het geheim te zijn; want zegde ons reeds den vorigen avond, „ Men meldt ons, dat de prins *van Saksen-Coburg* onze kroon heeft aangenomen op de volgende voorwaarden: 1°. België zal worden gelijk het in 1790 was; 2°. Koning *Willem* zal voor het verlies van Luxemburg schadeloos worden gesteld; 3°. Maastricht wordt een Oostenrijksch-pruisische stad; 4°. de Koning zal insgelijks schadeloos gesteld worden voor het verlies van Limburg, hetwelk ons blijven zou; 5°. de schuld blijft bepaald gelijk zij bij een der vorige protocollen bepaald was." „Honderdmaal liever oorlog dan in zulk eene schikking te komen."

Iemand zegt het fransch dagblad *le Temps*, biedt aan te wedden:

Een tegen een, dat geen koning in België komen zou;

Twee tegen een, indien er een koning mogt komen, het de prins *van Saksen-Coburg* niet zijn zal;

Drie tegen een, dat hij, die een troon zou aanvaarden, voor dat zes maanden verloopen zullen zijn, weggejaagd of gedwongen zou worden;

En eindelijk, vier tegen een, dat er niets komen zou.

Als men dan gang der zaken in België nagaat, vervolgt *le Temps*, dan zou men geneigd wezen, om de laatste weddingschap aan te gaan.

Bij besluit van den regent is de divisie-generaal *Tieken de Terhoven* benoemd tot kommandant der mobiele troepen van de tweede militaire divisie. De generaal baron *de Failly*, Kommandant te Namen, is tot chef van den staf bij dezelfde divisie benoemd. (*Journal d' Anvers.*)

Volgens den *Courrier* zou laatstgemelde generaal tot minister van oorlog benoemd zijn; doch eerst, na acht dagen, de portefeuille van dat departement aanvaarden, zullende in dien tusschentijd de aldaar behoorende stukken door den heer *Charles de Brouckere*, minister van finantien, getekend worden.

Onderscheidene leden van het congres waren voornemens heden bij den generaal *Belliard* te gaan, ten einde hunne afkeuring te betuigen van eenige gezegden, vervat in het boek *de Gerlache*, in de zitting van eergisteren uitgesproken. Wij hebben zelfs een visitiekaartje onder de oogen gehad, waarop, achter den naam, geschreven staat:

als protest tegen de woorden aan Frankrijk gericht, den voorzitter der vergadering ontvallen.

(*l' Emancipation.*)

— Men begint hier zeer veel te spreken van de benoeming van den regent, den heer *Surlet de Chokier*, tot verkiesbaren koning van België.

---

* Heden beviel voorspoedig van eene Dochter, Vrouwe E. P. H. VAN EMDE, geboren WILDEMAN.

Breda, den 20 Mei 1831.

---

* * Op den 16 Mei overleed te Dordrecht, in den ouderdom * van circa 85 Jaar, onze waarde Tante, en behoud Tante, de Wel Geb. Vrouwe, Vrouwe ALIDA VAN GILS, Wed. wijlen den Hoog Wel Geb. Heer & Mr. Jonkheer HORATIUS LEENDERT LAUTA VAN AIJSMA.

Strekkende deze tot Kennisgeving van Vrienden en Bekenden.

Breda 19 Mei 1831.

M. WIJNANDTS,
uit aller Naam.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

EENE EXTRA SCHOONE PARTIJ

PUIK WINTER-HARINGEN,

gekuipt in twee-en-dertig Tonnen.

De Heer fungerend Militaire ONDER-INTENDANT voor de vesting Breda, als daartoe behoorlijk gemagtigd, zal op Dingsdag den 31 Mei 1831, des voormiddags ten 10 ure, door het Ministerie van een bevoegd ambtenaar, ten stadhuize van Breda, in het openbaar publiekelijk aanbesteden

Eene Extra Schoone Partij PUIK WINTER-HARINGEN, gekuipt in 32 Tonnen.

De Verkooping zal geschieden per Ton, en tegen kontante betaling.

De voorschreve Haring zal daags voor de Verkooping, van des morgens 9 tot 12 uren, ten stadhuize voornoemd, voor een ieder te zien zijn.

Iemand verdere informatien deswege verlangende, vervoege zich ten kantore van voorn. heer fungerend Onder-Intendant, in de Brugstraat, wijk C. N°. 14, of aan den Notaris Mr. J. F. C. J. DE ROIJ.

---

* * De Bediening van BINNENVADER en BINNENMOEDER in het Gereformeerd Burger-Weeshuis te Breda, komende te Vacceren, zoo roepen Wijlen Regenten van dit Gesticht, elk en een iegelijk op, die daar naar zoude wenschen tot staan. De vereischten om daartoe in aanmerking te komen, zijn dat de Solliciteurs moeten wezen, echtelieden, zonder kinderen en van de Hervormden Godsdienst. Heeren Regenten zullen in de begeving bijzonder attenderen, op de stedelijke Godsdienstige reputatie der aanvragers, doch volledige getuigschriften vereischt, en op de bekwaamheid en geschiktheid van den Binnenvader tot het geven van onderrigt, immers in de eerste beginselen. — Iemand nadere onderrigting deswegens begerende, gelieve zich in persoon, of anders met gefrankeerde brieven, te adresseren aan den ondergeteekende, rentmeester van het voorn. Gesticht, met opgave tevens bij wien en waar nadere informatien kunnen worden ingewonnen.

Breda 19 Mei 1831.

P. C. T. VAN DER HOEVEN.

---

* * Door de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda, is op den 19 Mei 1831 aan de Edel Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Breda, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond:

PRACTISCHE GRAMMATIK der Lateinischen Sprache von CHRISTIAN GOTTLOB BAUER, *letzte verbesserte und vermehrte auflage.*